

Ahman tappamiselle on olemassa vaihtoehtoja

Maa- ja metsätalousministeriö esittää ahman metsästyksen aloittamista kuluvana talvena porovahinkojen vähentämiseksi.

Porotalouden ja ahman yhteiseloon tulee hakea kestävämpiä ratkaisuja kuin erittäin uhanalaisen lajin metsästyksen lisääntymisaikana. Suomen ahmakanta on noin 220–250 yksilöä, kun esimerkiksi saimaanorppia on noin 360.

MINISTERIÖN peruste ahman 35 vuotta jatkuneen rauhoituksen purkamiseen on, että ahma aiheuttaa paljon porovahinkoja. Tämä pitää paikkansa ja on hyvin tärkeää, että tappiot porotaloudelle korvataan oikeudenmukaisesti. Toisaalta on myös viitteitä siitä, että nykyistä petovahinkojen korvausjärjestelmää käytetään väärin.

Luonnonvarakeskuksen tutkijan Mauri Niemisen tuoreen tutkimuksen mukaan vuosina

2008–2016 yhdessätoista ”pahimmassa ahmapaliskunnassa” runsaat 15 000 poroa ilmoitettiin suurpetojen – ja niistä useimmin juuri ahman – tappamaksi. Näistä ilmoituksista noin seitsemän prosenttia tarkastettiin maastossa, ja tarkastetuista tapauksista lähes kolmannesta ei hyväksytty petovahingoiksi.

Osa suurpetojen tappamiksi ilmoitetuista poroista oli niin nälkiintyneitä, ettei niiden kuolemia voi pitää petojen aiheuttamana lisäkuolleisuutena. Niemisen mukaan poromääriin ja laidunten kuntoon pitääkin kiinnittää enemmän huomiota. Osaratkaisuna olisi maksaa petovahinkokorvauksia vain paliskuntiin, joissa suurinta sallittua poromäärää ei ylitetä.

TOINEN ministeriön perustelu metsästyksen aloittamiselle on, että ahmakanta on moninkertaistunut 15 viime vuoden aikana. 2000-luvun alussa arvio Suomen ahmakannasta oli noin puolet nykyisestä, mut-

ta suurin osa kannan kasvusta on sen jälkeen tapahtunut poronhoitoalueen ulkopuolella. Niinpä poronhoitoalueelle esitettävän metsästyksen perustelevinen kannan moninkertaisumisella on harhaanjohtavaa.

Skandinavian yhteinen tunturiahmakanta on taantunut tunnustavasti viime vuosina.

Ahmoja on vähemmän kuin saimaanorppia.

Myös nyt esitettävän metsästyksen ajoitus on väärä. Ahman pennut syntyvät lumipesään helmi-maaliskuussa. Ahman sukupuolen määrittäminen ennen ampumista on käy-

tännössä mahdotonta. Esityillä poikkeusluvilla voitaisiin näin ollen tappaa myös imettäviä naaraita, joiden pennut jäisivät pesään riutumaan kuoliaaksi.

TÄRKEIN toimi ahman suojelemiseksi olisi siirtyä reviiripohjaiseen, onnistuneiden pesintöjen määrän perusteella paliskunnalle maksettavaan porovahinkojen korvaukseen. Maakotkan kohdalla näin toimitaan jo, ja järjestelmä toimii hyvin.

Vaihtoehtoinen ratkaisu merkittäviä porovahinkoja aiheuttavan ahmayksilön poistamiseksi on siirtää se vahvistamaan uhanalaista ahmakantaa muualle. Kokeilemisen arvoisen ratkaisu olisi myös palkata poronhoitoalueelle valtion erävalvojia, joiden tehtävänä olisivat poikkeusluvien tehtävät suurpetojen poistot sekä petovahinkojen maastotarkastus.

Petteri Tolvanen
ohjelmapäällikkö, WWF